

23.9.2020

Talousvaliokunnalle

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista arvopaperistamiskehyksen muutoksista (U 46/2020 vp)

Eduskunnan Talousvaliokunta on pyytänyt Rahoitusvakaustavirastolta lausuntoa koskien valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi asetusten (EU) 2017/2402 ja (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta eli arvopaperistamiskehyksen muutoksista. RVV kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja lausuu asiassa seuraavaa.

Rahoitusvakaustavirasto (RVV) pitää arvopaperistamismarkkinoiden kehityksen edistämistä Euroopassa kannatettavana. Luottolaitosten tase-erien arvopaperistaminen voi olla sekä elvytys- että kriisintarkaisusuunnitelmiin sisältyvä keino likviditeetin turvaamiseksi luottolaitoksen kohtaamassa poikkeus- tai kriisitilanteessa. Normaalioloissakin arvopaperistamista voidaan käyttää laitoksen varainhankinnan monipuolistamiseen. Myös yleiseurooppalainen kehys synteettiselle arvopaperistamiselle voi osaltaan auttaa aktiivisen markkinan syntymisessä.

RVV kuitenkin yhtyy kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan siitä, ettei pysyviä muutoksia vakavaraisuusasetukseen pitäisi tehdä COVID-19-tilanteen varjolla nopeasti ja ilman vaikutusanalyseja.

Synteettisen arvopaperistamisen edistämisessä on keskeistä, miten järjestely vaikuttaa rahoitussektorin riskeihin. Esitetty vakavaraisuusriskipainojen alentaminen kannustaa luottolaitoksia sijoittamaan toisten luottolaitosten arvopaperistettuihin saataviin, jolloin kyseessä on riskin siirto sektorin sisällä, ei väheneminen. Riskin väheneminen tapahtuu ainoastaan instrumenttiin sisältyvän luottosuojan myötä, mikä puolestaan siirtää riskiä luottosuojan tarjoajalle (esim. valtion takaus tai johdannainen).

Toinen komission esittämä muutos kannustaa pankkeja järjestämättömien saamisten arvopaperistamiseen. Komission tavoitteena on tätä kautta se, että pankit voisivat näin toimimalla vapauttaa pääomiaan ja jatkaa luotonantoa nykyisessä kriisissä. RVV:n näkemyksen mukaan huonojen luottojen arvopaperistaminen voi kuitenkin johtaa varomattomaan luotonantoon, jos järjestämättömille saataville on arvopaperistamisen yhteydessä helposti saatavilla esimerkiksi valtion takaus. Mikäli tällaisiin instrumentteihin sijoittavat toiset pankit, vahvistaa se pankkien ja valtioiden välisiä kytköksiä mikä ei ole toivottava kehityssuunta.

Riskipainomuutosten tekeminen COVID-19-tilanteeseen vedoten jättää huomioon ottamatta sen, että myös monet institutionaaliset sijoittajat ovat kärsineet kriisistä. Pankkisektorin riskien hajauttaminen arvopaperistettuja heikkoja tase-eriä myymällä näille

sijoittajille ei kokonaisuudessaan pienennä niihin sisältyvää riskiä vaan siirtää sitä eri tahoille, erityisesti sijoittajille ja luottosuojan tarjoajalle.

RVV toteaa lopuksi, että eurooppalaisen arvopaperistamismarkkinan kehittäminen on pitkän aikavälin asia, jota ei pidä keinotekoisesti kiirehtiä. Mikäli toimivia markkinoita ei synny ilman sääntelyn muutoksia, tulee tehtävät muutokset kuten vakavaraisuusvaatimusten muutokset toteuttaa harkitusti.

Tuija Taos
ylijohtaja

Maiju Harava
kriisintarkkaisuasiiantuntija